

AP-fonderna investerar miljarder i bolag som stödjer militärjuntan i Myanmar

[Svenska Burmakommittén](#), [Justice For Myanmar](#) och [Fair Finance Guide](#) har granskat de allmänna pensionsfondernas (AP-fondernas) investeringar i 12 bolag som säljer vapen till eller gör affärer med Myanmars ökända militärjunta. Totalt investerar fonderna 4,6 miljarder kronor i bolagen. Se tabell på sidan 4.

Klart störst investering har Sjunde AP-fonden där sex miljoner svenskar har sina pensionspengar. Totalt investerar fonden 2,7 miljarder i bolagen, bland annat 620 miljoner kronor i Bharat Electronics och Hindustan Aeronautics som exporterat vapen och krigsmateriel till militären. Investeringarna har pågått i flera år trots att bolagen pekats ut för sitt stöd till militären.

Situationen i Myanmar är mycket allvarlig. Militärjuntan har sedan statskuppen för snart fem år sedan bedrivit en våldskampanj mot civilbefolkningen och försatt landet i en humanitär katastrof där en tredjedel av befolkningen är i behov av nödhjälp och 3,5 miljoner människor har tvingats på flykt. Militära attacker riktas ofta direkt mot civila mål som skolor, sjukhus och religiösa byggnader. Juntaledaren Min Aung Hlaing står anklagad för både krigsbrott och brott mot mänskligheten. Inför det skenval som planeras i december har juntan ytterligare trappat upp sina attacker mot civila. Trots våldet är juntan tillbakapressad både militärt och politiskt.

Omvärlden har vidtagit flera åtgärder för att sätta press på militärjuntan och begränsa deras intäkter och tillgång till vapen. Flera länder, däribland EU, har infört sanktioner mot militärens företag, vapenhandlare och individer i militärledningen. Sedan länge finns ett vapenembargo som förbjuder svenska och europeiska företag att sälja vapen till juntan. FN:s rapportör för mänskliga rättigheter i Myanmar har uppmanat omvärlden att kapa banden till juntan och införa ett globalt vapenembargo. Trots detta fortsätter många internationella företag att göra affärer med militärjuntan. Ryssland, Kina och Indien fortsätter dessutom att sälja vapen till dem.

Vår granskning visar att våra gemensamma pensionspengar i flera fall investeras i företag som säljer vapen till och på andra sätt gör affärer med militärjuntan. Svenska pensionssparare riskerar därmed ovetandes att bidra till militärjuntans förtryck.

- *Det är oacceptabelt att svenska pensionsfonder fortsätter att investera i företag som väldigt tydligt bidrar till kränkningar av mänskliga rättigheter i Myanmar. Det har gått nästan fem år sedan militärens kuppförsök och det är väl dokumenterat vilken skada dessa investeringar gör. Människor i Myanmar lever i ett skräckvälde. De blir dagligen terroriserade av militärjuntan. Pensionsfonderna måste använda sitt inflytande och se till*

AP-fondernas investeringar i bolag som stödjer juntan i Myanmar
(miljoner kronor, 30 juni 2025)

Sjunde AP-fonden	2 770
Tredje AP-fonden	504
Första AP-fonden	492
Fjärde AP-fonden	486
Andra AP-fonden	370

att bolag de investerar i inte kränker mänskliga rättigheter, annars bör de sälja sina innehav, säger Yadanar Maung, talesperson för Justice For Myanmar.

Vi har i den här granskningen valt att lyfta 12 företag som bedöms vara särskilt problematiska enligt lokala människorättsförsvare i Myanmar.

Beskrivning av fyra av bolagens stöd till militärjuntan

Bharat Electronics Limited

Det indiska försvarsbolaget [Bharat Electronics Ltd](#) (BEL) har sålt vapen- och radarsystem till den Myanmars militär både före och efter statskuppen. Etikrådet har [rekommenderat](#) AP-fonderna att exkludera BEL på grund av försäljningen till Myanmars militär. Etikrådet är en gemensam plattform för Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonderna för att påverka utländska portföljbolag till ansvarsfullt agerande inom miljö, sociala frågor och bolagsstyrning. Beslut om faktisk uteslutning tas av respektive fonds styrelse eller VD. Sedan rekommendationen har Första och Andra AP-fonden avyttrat sina innehav i BEL. Däremot äger Sjunde AP-fonden fortfarande aktier i försvarsbolaget till ett värde av 382 miljoner kr.

– Sjunde AP-fonden bör svartlista Bharat Electronics. Det är oacceptabelt att i det här läget investera i bolag som fortsätter att sälja vapen till militärjuntan och därmed möjliggör övergrepp mot civila. Jag tror inte att svenska pensionssparare vill att deras pensionspengar går till detta, säger Kristina Jelmin, verksamhetschef på Svenska Burmakommittén.

KDDI Corp och Sumitomo Corp

De japanska företagen KDDI Corp och Sumitomo Corp är både så kallade joint operators tillsammans med det juntakontrollerade telekombolaget Myanma Post and Telecommunications (MPT). Läckta [dokument](#) som Justice For Myanmar tagit del av och granskat i samarbete med en grupp medier och civilsamhällesorganisationer visar hur MPT, i samarbete med det kinesiska övervakningsföretaget Geedge Networks, har installerat system i sina datacenter för att övervaka internet och telekomtrafik i Myanmar. Övervakningen är en del av militärens repressionsapparat, där juntan samarbetar med telekombolag för att identifiera, gripa och till och med avrätta aktivister. Första, Andra, Tredje, Fjärde och Sjunde AP-fonderna äger aktier i dessa bolag till ett sammanlagt värde av 2,5 miljarder kr. Det norska etikrådet för Statens pensjonsfond utland rekommenderade uteslutning av både [KDDI Corp](#) och [Sumitomo Corp](#) i juni 2023 på grund av riskerna med deras verksamhet i Myanmar. I december samma år beslutade Norges Bank att placera bolagen på sin [bevakningslista](#).

GAIL (India) Ltd

GAIL (India) Ltd är medinvesterare och [partner](#) i gasexploateringsfältet Shwe tillsammans med det juntakontrollerade Myanma Oil and Gas Enterprise (MOGE). Intäkter från olje- och gasutvinning har sedan statskuppen varit juntans största inkomstkälla och både EU och USA har infört sanktioner mot MOGE. Sjunde AP-fonden äger aktier i bolaget till ett värde av 109 miljoner kr.

Redan 2021 publicerade Svenska Burmakommittén en [genomgång](#) av de svenska AP-fondernas investeringar och identifierade ett flertal bolag med kopplingar till militären i Myanmar. Gensvaret från fonderna och det gemensamma Etikrådet var minst sagt ljummet, men under de efterföljande åren fortsatte Svenska Burmakommittén och andra aktörer driva frågan om att internationella investerare och bolag ska kapa banden till den illegitima militärjuntan.

Efter hand gav påtryckningarna viss effekt och flera av fonderna har sedan dess gjort sig av med ett antal investeringar kopplade till militären i Myanmar. Till exempel äger ingen av AP-fonderna längre aktier i kinesiska AviChina Industry & Technology och Sinotruk som sålt stridsflygplan och lastbilar till militären. Därtill har ett flertal företag som hade affärsrelationer med juntan sedan 2021 dragit sig ur Myanmar, däribland exempelvis oljejätten [Chevron](#), det indiska hamnbolaget [Adani Ports & Special Economic Zone](#) och den svenska teknikkonsulten [AFRY](#).

Vi uppmanar AP-fonderna att leva upp till sina åtaganden vad gäller mänskliga rättigheter och omedelbart agera för att kapa banden till militären i Myanmar. Fonderna bör ställa krav på företagen de investerar i att avsluta alla affärsrelationer med juntan. Om företagen inte är villiga att avbryta sina affärsrelationer med juntan bör AP-fonderna avyttra sina innehav i dessa bolag.

Tabell: AP-fondernas investeringar i de tolv bolagen och deras koppling till militärjuntan i Myanmar (miljoner kr, 30 juni 2025)

Företag	Bolagets koppling till militärjuntan i Myanmar	AP1	AP2	AP3	AP4	AP7	Totalt
Bharat Electronics Ltd	Det indiska försvarsbolaget Bharat Electronics Ltd (BEL) har sålt vapen- och radarsystem till den Myanmars militär både före och efter statskuppen.	-	-	-	-	382	382
Daiwa Securities Group	Joint venture i Yangon Stock Exchange med statliga Myanma Economic Bank, som är sanktionerad av Kanada. På Yangonbörsen finns flera bolag med kopplingar till militären noterade.	40	28	29	8	116	221
Gail India Ltd.	Investering i gasprojekt tillsammans med juntakontrollerade Myanma Oil and Gas Enterprise (MOGE), som är föremål för EU-sanktioner.	-	-	-	-	109	109
Hindustan Aeronautics Ltd	Indiskt försvarsbolag som till största delen ägs av den indiska staten som producerar bland annat stridsflygplan, helikoptrar, jetmotorer och reservdelar till dessa. Har enligt FN:s särskilda undersökningsuppdrag för Myanmar (EFM) överfört skolflygplan till den burmesiska militären 2018. HAL har ett samägt bolag med de ryska försvarsbolagen Rostec och Aviazpachast som levererat reservdelar till militärjuntan efter statskuppen.	-	168	-	-	238	406
Indian Oil Corporation Limited	Indiskt oljebolag som till största delen ägs av den indiska staten. Har sålt bränsle för totalt miljoner kronor till Myanmar efter kuppen, inklusive "navy grade" diesel.	-	-	-	-	101	101
Japan Exchange Group Inc	Joint venture i Yangon Stock Exchange med statliga Myanma Economic Bank, som är sanktionerad av Kanada. På Yangonbörsen finns flera bolag med kopplingar till militären noterade.	36	-	-	39	128	203
JFE Holdings Inc	Joint venture i J&M Steel Solutions ihop med juntakontrollerade Ministry of Construction.	8	-	-	21	114	143
Kajima Corporation Ltd	Fastighetsprojekt (Yankin real estate development) på mark som hyrs av juntakontrollerade Ministry of Construction.	43	37	-	26	137	243
KDDI	Joint operator av mobiloperatören MPT ihop med staten/juntan (Ministry of Transport and Communications). MPT har på uppdrag av juntan installerat ett kinesiskt övervakningssystem i sina datacenter. Norska Etikrådet rekommenderar uteslutning.	241	4	360	342	783	1 730
PTT Exploration and Production PCL	Investering i gasprojekt och gasledning tillsammans med juntakontrollerade Myanma Oil and Gas Enterprise (MOGE), som är föremål för EU-sanktioner. Gasutvinning är en betydande inkomstkälla för juntan.	-	-	-	-	99	99
PTT PLC	Moderbolag till PTT Exploration and Production PLC som köper gas från dotterbolagets offshoreprojekt . Gasutvinning är en betydande inkomstkälla för juntan.	-	-	-	-	190	190
Sumitomo Corp	Joint operator av mobiloperatören MPT ihop med staten/juntan (Ministry of Transport and Communications). MPT har på uppdrag av juntan installerat ett kinesiskt övervakningssystem i sina datacenter. Norska Etikrådet rekommenderar uteslutning.	123	132	115	50	371	791
		492	370	504	486	2 770	4 621